

IZ OBLASTI IZ OBLASTI
KULTURE I TURIZMA

01 Kasım 2013

Prilozi, c. 67, 2018 Sarajevo, s. 133-168.

Üsküp
200747

UDK 314(497.6)“16/18”

ALADIN HUSIĆ
(Sarajevo)

DEMOGRAFSKI I KONFESIONALNI TREND OVI
U SREDNOJ BOSNI OD POČETKA 17. DO SREDINE
19. STOLJEĆA

Sažetak

Povijesni procesi dovode do značajnih promjena kako u pojedinim područjima tako i u određenim vremenskim razdobljima. Predmet ovoga rada jesu demografske i konfesionalne promjene koje su se od početka 17. do sredine 19. stoljeća odvijale u srednjobosanskom bazenu. U prostornom pogledu težište analize obuhvata sliv rijeke Lašve, uz povremene komparacije i praćenje tih procesa u nešto širem kontekstu, posebno teritorijalnom. Analizom je obuhvaćeno skoro tri stoljeća navedenog prostora, pri čemu se prate uzroci, faktori i načini koji dovode do tih promjena. Ustanovljeno je vrijeme pojedinih zaokreta, dinamika ali i odraz promjena na terenu kroz analizu naseljenih mjesta i prostora u cjelini. Podlogu čine izvori različite provenijencije, kako oni osmanskog tako i crkvenog porijekla. U svojim osnovnim demografskim pokazateljima oni ne proturječe i u tom smislu nema ekstremnih izvornih odstupanja. Step en podudarnosti vizitatorskih izvještaja, sa osmanskim izvorima, može se ocjeniti visokim. S druge strane, interpretacije ljetopisne naravi i neki drugi izvori nastali na usmenim predajama često obiluju slobodnim procjenama i ne korespondiraju sa službenim izvještajima, tako da ne mogu izdržati kritiku.

Ključne riječi: srednja Bosna, lašvanski sliv, muslimani, nemuslimani, vizitatorski izvještaji, demografski porast.